

Wegwijzer Externe financieringsmogelijkheden

voor Nederlandse EE en DE bedrijven in Roemenië

in opdracht van

Ministerie van Economische Zaken

Inleiding

Deze wegwijzer is bedoeld voor Nederlandse bedrijven op het gebied van energie efficiency en duurzame energie die op zoek zijn naar subsidie- en financieringsmogelijkheden voor projecten in Roemenië.

Nu Roemenië deel uitmaakt van de Europese Unie zijn de ondersteuningsmogelijkheden vanuit Nederland drastisch ingeperkt. Deze wegwijzer geeft een beknopt overzicht van de mogelijkheden tot het verkrijgen van externe financiering. De meeste fondsen hebben een helpdesk, waar u zich direct tot kunt wenden met vragen.

De Wegwijzer bestaat uit vier tabellen:

1. Nederlandse fondsen
2. Europese fondsen en programma's
3. Roemeense fondsen
4. Multilaterale fondsen

Daarnaast wordt in de annex een overzicht gegeven van (mogelijk energiegerelateerde) Europese Structuurfondsen in Roemenië.

Informatie over deze wegwijzer: secretariaatPI@senternovem.nl

Verkorte wegwijzer

Structuurfondsen voor Roemenië niet opgenomen, zie Annex op pagina 11

Ik ben op zoek naar subsidie

- 1 voor samenwerking met NL collega-ondernemers in Roemenië
 - > 2g@there (tabel 1)
- 2 voor het betreden van een voor mij (praktisch) nieuwe markt
 - > PSB (tabel 1)
- 3 Voor R&D en/of marktintroductie
 - > KP7 (tabel 2c)
 - > CIP (tabel 2c) vooral gericht op MKB
 - > IEE (tabel 2c)
- 4 voor samenwerking tussen Europese regio's op energiegebied
 - > INTERREG IV-A (tabel 2b)
 - > INTERREG III-B CADSES (tabel 2b)
 - > INTERREG IVC (tabel 2b)
- 5 voor een uitwisselingsprogramma over stedelijke ontwikkeling (geen MKB)
 - > URBACT (tabel 2b)
- 6 om toegang MKB tot krediet te verbeteren (geen directe MKB aanvragen)
 - > JEREMIE (tabel 2b)
- 7 Voor stedelijke vernieuwing en ontwikkeling (geen directe MKB aanvragen)
 - > JESSICA (tabel 2b)

Ik ben op zoek naar financiering

- > Zie allereerst tabel 2a
- 1 en mijn verwachte rendement wordt voor 50% gerealiseerd door energiebesparingen
 - > FREE (tabel 3)

Ik zoek borgstelling, risicodragend kapitaal, garantie

- 1 door de NL overheid
 - > BBMKB (tabel 1)
- 2 Risicodragend vermogen met garantie
 - > groeifaciliteit (tabel 1)
- 3 Diverse mogelijkheden bij:
(allen tabel 2a)
 - > EBRD
 - > EIB
 - > EIF (allen tabel 2a)

Ik zoek iets anders (consultancy opdrachten, tenders, samenwerkingsverbanden):

- > REEEP (tabel 4)
- > GEF (tabel 4)
- > Wereldbank (tabel 4)

Sommige programma's zijn niet direct relevant voor Nederlandse bedrijven omdat ze zich richten op (lokale) overheden. Toch kan het interessant zijn de mogelijkheden van deze programma's verder te exploreren. Een lokale partner kan daarvoor erg nuttig zijn.

1 Nederlandse fondsen: subsidies en financiering

UITVOERDER	AFKORTING FONDS	VOLLEDIGE NAAM FONDS	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
EVD	2g@there	2g@there	Het programma 2g@there is gericht op Nederlandse ondernemers en organisaties, die in het buitenland kansen zien waar samenwerking met collega-ondernemers essentieel voor is. Via 2g@there kunnen deze partijen bij de EVD meerjarige steun krijgen die bestaat uit (bestaande) financiële instrumenten en andere EVD-producten (denk aan missies, matchmaking, NBSO's)	<p>www.evd.nl/2getthere</p> <p>Voor 2008 geen beoordelingsronde meer</p> <p>2getthere@info.evd.nl</p>
EVD	PSB	Programma Starters op Buitenlandse Markten	De subsidieregeling Programma Starters op Buitenlandse markten (PSB) heeft tot doel mkb-bedrijven met weinig of geen exportervaring te ondersteunen bij het betreden van een nieuwe of praktisch nieuwe buitenlandse markt. De subsidie bedraagt 50 procent van de gemaakte kosten tot maximaal 11.500 euro.	www.evd.nl/psb
Banken	BBMKB	Besluit Borgstelling MKB Kredieten	Als een ondernemer bij een kredietaanvraag de bank onvoldoende onderpand (zekerheden) kan bieden, kan de bank via het besluit Borgstelling MKB kredieten (BBMKB) een beroep doen op de overheid. De overheid kan zich, onder voorwaarden, in zulke gevallen richting de bank borgstellen voor een deel van het kredietbedrag. Dat verlaagt het risico voor de bank waardoor de kredietwaardigheid van de ondernemer wordt verhoogd.	http://www.senternovem.nl/bbmkb/index.asp
Deelnemende financiers (zie 'meer informatie')	Groefaciliteit	Groefaciliteit	Alleen MKB-ondernemers die binnen de Europese definitie van MKB vallen, kunnen in aanmerking komen voor risicodragend vermogen met garantie. Banken en participatiemaatschappijen die willen deelnemen aan de Groefaciliteit kunnen een aanvraag indienen bij SenterNovem.	<p>http://www.senternovem.nl/groefaciliteit/index.asp</p> <p>Deelnemende financiers: http://www.senternovem.nl/groefaciliteit/lijst_financiers/index.asp</p>

UITVOERDER	AFKORTING FONDS	VOLLEDIGE NAAM FONDS	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
<p>Nederlandse investeerders, toeleveranciers-, consultants en adviesbureaus.</p>	<p>Trustfund_ebrd</p>	<p>Nederlands trustfund van het ministerie van Economische Zaken</p>	<p>De Nederlandse regering stelt via trustfunds financiële middelen aan de EBRD ter beschikking. Met het trustfund van het ministerie van Economische Zaken worden haalbaarheidsstudies en andere projectvoorbereidingsactiviteiten betaald. Voor Nederland is bepalend voor de toekenning van trustfundgelden dat er een ruimer Nederlands belang gediend is met het EBRD-project. Dit kan aanwezig zijn door de potentiële interesse van Nederlandse investeerders of de kans op een toename van Nederlandse export. Verder kunnen de Nederlandse consultants dankzij de via het trustfund opgedane ervaring mogelijk later ook voor andere EBRD-opdrachten in aanmerking komen. Het initiatief voor de toekenning van trustfundopdrachten ligt bij de EBRD. De verantwoordelijke bankiers bekijken per project of technische assistentie nodig is en of trustfundgelden kunnen worden aangewend.</p>	<p>http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/ShowBouwsteen.asp?bstnum=51924&location=</p>

2a Europese fondsen - financiële instellingen

NAAM BANK	AFKORTING	PRODUCTEN EN DIENSTEN	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
<i>European Bank for Reconstruction and Development</i>	<i>EBRD</i>	<i>Loans, Equity and Guarantees</i>	<i>Zowel de EBRD als de EIB verstrekken kredietlijnen aan plaatselijke banken of andere financiële instellingen, die deze gebruiken om investeringen van het mkb te financieren. Banken en leasemaatschappijen krijgen zowel financiële als technische ondersteuning voor het verstrekken van krediet en/of het leveren van andere financiële producten zoals garanties of leasing.</i>	<i>http://www.ebrd.com/apply/small/index.htm</i>
<i>European Investment Bank</i>	<i>EIB</i>	<i>Products: Loans, technical assistance, guarantees, venture capital - Risk Sharing Finance Facility (RSFF) - Structured Finance Facility (SFF)</i>	<i>Long-term lending bank of the European Union. The task of the Bank is to contribute towards the integration, balanced development and economic and social cohesion of the EU Member States. - RSFF is an innovative scheme to improve access to debt financing for private companies or public institutions promoting activities in the field of Research, Technological Development Demonstration and Innovation.</i>	<i>Een overzicht van banken die intermediaire leningen verstrekken is hier te vinden: www.eib.org/Attachments/lending/inter_ro.pdf www.eib.org</i>
<i>European Investment Fund</i>	<i>EIF</i>	<i>Products: - Venture capital - Guarantee instruments</i>	<i>Through the leverage effect of its venture capital and guarantee instruments, the EIF is able to contribute to the development of SMEs in the EU Member States and the Candidate Countries.</i>	<i>www.eif.org</i>

2b Europese Regionale Structuurfondsen (internet www.2007-2013.eu)

ONDERWERP	AFKORTING FONDS	VOLLEDIGE NAAM FONDS	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
3. Regional Assistance	Structural funds INTERREG IV-A	INTERREG IV-A	Grouped in different cross-border zones, managed by regional managing authorities. Support for sustainable energy projects depends on priorities of each programme. (A = Grensoverschrijdende samenwerking tussen aangrenzende regio's)	
3. Regional Assistance	Structural funds INTERREG III-B CADSES	Central Europe Programme	A number of programmes (North West Europe, CADSES, Baltic Sea, etc.) covering different European zones. Bijv. Priority 3.3. Supporting the use of renewable energy sources and increasing energy efficiency (B = transnationale samenwerking, europa opgedeeld in zones) Bijv ook Priority 2.4. Promote energy and resource efficiency	1e call sluit op 8 Juni 2008, meer volgen. Cofinanciering 75-85% http://www.southeast-europe.net http://www.cadses.net/New_Programmes_2007_2013.html
3. Regional Assistance	Structural funds INTERREG IV-C	INTERREG IVC	The programme supports the exchange of experiences and networking, also in the field of sustainable energy (C= Interregionale samenwerking, beleid en best practise uitwisseling)	http://www.interreg4c.eu
3. Regional Assistance	Structural funds URBACT II	Integrated urban development transnational exchange, social inclusion in Europe	This network programme will support the exchange of experience on urban development. Thematic networks and working groups between cities will become mutual learning networks that will serve to draw up local policy programmes	www.urbact.eu
3. Regional Assistance	JEREMIE (2007-2013)	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises initiative	To support improved access to finance for Small and Medium sized Enterprises (SME) and development of micro-credit in regions supported by the European Regional Development Fund. Joint initiative by the European Commission and the European Investment Fund	http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/index_en.htm
3. Regional Assistance	JESSICA (2007-2013)	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas. (JESSICA is an optional facility for the programming period 2007-13 of the Structural funds)	To promote sustainable investment, and growth and jobs, in Europe's urban areas. Providing financing for urban renewal and development actions as well as for social housing, using a combination of grants and loans.	http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/index_en.htm

2c Europese fondsen - overige

VOLLEDIGE NAAM	AFKORTING	INSTRUMENTEN	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
Community programmes	KP7 (2007-2013)	Zevende Kaderprogramma	To contribute to the strategic goals of the Lisbon strategy and help Europe to become the most competitive and dynamic knowledge-based economy in the world.	www.cordis.europa.eu www.senternovem.nl/egl info@egl.nl
Community programmes	CIP (2007-2013) IEE	Competitiveness and Innovation Framework Programme Intelligent Energy Europe (IEE), Altener-Save-Coopener-Steer	It includes all Community actions in the area of entrepreneurship, SMEs, innovation, industrial competitiveness, ICT development and use, environmental technologies and intelligent energy	http://ec.europa.eu/cip http://ec.europa.eu/energy/intelligent www.senternovem.nl/egl info@egl.nl

3 Roemeense fondsen

VOLLEDIGE NAAM	AFKORTING	INSTRUMENTEN	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
Romanian Fund for Energy Efficiency	FREE	- Leningen	Het fonds verstrekt commerciële financiering van projecten in Energy Efficiency en Renewable Energy. Een bedrijf kan een lening aanvragen variërend in grootte van 100.000 tot 1 miljoen USD. Van de begunstigde wordt een eigen bijdrage verlangd van minimaal 20%. Voorwaarde is dat minstens 50% van het verwachte rendement wordt gerealiseerd door energiebesparing.	Mr. Mihai Voronca, President Strauss Building 2A, Johann Strauss Street, Floor 6, Sector 2, 020312 Boekarest 30, Roemenië Telefoon: +40 21 233 8801 Fax: +40 21 233 8802 www.free.org.ro
Romanian Environmental Fund	AFM	- Subsidie	Dit fonds valt onder de verantwoordelijkheid van het Roemeense ministerie van Milieu. Het fonds int geld bij de vervuilers en investeert dit in nieuwe milieuprojecten. Het fonds ondersteunt milieuprojecten van bedrijven met een subsidie van 50%. Voor NGOs en overheidsinstanties is dit 90% en 60%. De subsidie hoeft niet te worden terugbetaald en valt daarmee onder de regels voor overheidssteun in Roemenië. Nederlandse bedrijven kunnen alleen in aanmerking komen als zij een rechtspersoon in Roemenie hebben of een joint-venture met een Roemeense partner hebben. Elk kwartaal zijn er tenderrondes, waarbij bedrijven hun voorstellen kunnen indienen. Aanvragen kunnen alleen in het Roemeens worden ingediend.	The Environmental Fund Telefoon: +40 21 317.02.87 E-mail: afm@afm.ro www.afm.ro

4 Multilaterale fondsen

VOLLEDIGE NAAM	AFKORTING	INSTRUMENTEN	BESCHRIJVING	MEER INFORMATIE
<i>The Renewable Energy and Energy Efficiency Partnership</i>	<i>REEEP</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Policy and regulations assistance</i> - <i>Innovative financing assistance</i> - <i>Communications</i> 	<i>Our aim is to accelerate the integration of renewables into the energy mix and to advocate energy efficiency as a path to improved energy security and reduced carbon emissions, ensuring socio-economic benefits</i>	<i>http://www.rec.org/reep/</i>
<i>Global Environment Facility</i>	<i>GEF</i>	<i>Climate Change: Mitigation, Special Climate Change Fund (SCCF) en Least Developed Countries Fund (LDCF)</i>	<i>GEF is an independent financial organization that provides grants to developing countries for projects that benefit the global environment and promote sustainable livelihoods in local communities.</i>	<i>Focal point Roemenië : http://www.gefweb.org/interior.aspx?id=16672#R</i>
<i>Worldbank Romania</i>	<i>WB</i>			<i>http://www.worldbank.org.ro</i>

Annex

Europese Structuurfondsen

Vanwege de complexe regels is Europees geld geen 'easy money'. Bij Europese steunverlening staat additionaliteit centraal, het gaat dus altijd om een aanvullende subsidie. Daarnaast duurt het lang voordat toegezegd geld uit Brussel daadwerkelijk wordt overgemaakt en moet er dus een mogelijkheid bestaan tot voorfinanciering. Onderzoek ook altijd of het mogelijk is om verschillende subsidies te 'stapelen' (bij verschillende Europese subsidies is dit niet het geval!). Het staat vast dat een aanvraag veel tijd en energie gaat vergen. Een goede, ruime tijdsplanning voorkomt dat de uiteindelijke uitvoering van een project in het gedrang komt, wanneer het aanvraagtraject een lange tijd voortsleept.

Roemenië krijgt zo'n 19,7 miljard aan steun tussen 2007 en 2013. Daarnaast bestaan verschillende regionale programma's. De meest relevante regionale programma's worden in tabel 2b weergegeven. Het nationale bestedingsplan (alleen in het Roemeens) is te vinden op www.fonduri-UE.ro. Op nationaal niveau bestaan verschillende Operationale Programma's, waarvan er hieronder vier kort worden toegelicht. In de wegwijzer worden de contactgegevens van verschillende managing authorities gegeven. Het is aan te raden om gebruik te maken van een lokale partner bij het benaderen van de managing authority, of om een Roemeense consultant in te huren. Een lijst met consultants is eventueel verkrijgbaar bij de Nederlandse Ambassade in Boekarest (zie annex 'contactlijst').

Operational Programme Environment, priority area III:

Reduction of pollution and mitigation of climate change by restructuring and renovating urban heating systems towards energy efficiency targets in the identified local environmental hotspots

Actions under the programme envisage reduction of the negative impact on the environment and human health in those urban agglomerations that suffer most from pollution by old urban heating systems. Interventions will be based on a medium/ long term local heating strategy. The main aim is to promote the efficient use of the non-renewable energy sources and, where possible, the use of renewable or less polluting sources of energy for urban heating plants.

ALGEMENE VOORWAARDEN STRUCTUURFONDSEN

- 1. Alleen in Roemenië gevestigde bedrijven komen in aanmerking.*
- 2. Nederlandse bedrijven met een afdeling of joint venture in Roemenië kunnen ook indienen.*
- 3. Nederlandse bedrijven zonder vestiging in Roemenië kunnen deelnemen in een consortium, of als toeleverancier.*
- 4. Het is verstandig om in een vroeg stadium contact te zoeken met de uitvoeringsorganisatie in Roemenië, bijvoorbeeld via de lokale partner.*

Managing authority: Ministry of Environment and Sustainable Development – Managing Authority for the OP ENV (at the level of directorate general)

Contact details

Director General

12 Libertatii Blvd., Sector 5, Bucharest, Romania

Tel: +40 21 300 77 77

Fax: +40 21 316 07 78

www.mmediu.ro

Beschikbaar budget voor dit OP: € 4.5 Miljard

Operational Programme Transport

Priority axis 3: Modernization of transport sector aiming at higher degree of environmental protection, human health and passenger safety.

This priority axis aims at implementing the principles of sustainable development of the transport sector in Romania, as per the Cardiff conclusions of the European Council (1998) and the European Strategy for Sustainable Development (Gothenburg 2001). It will promote increased levels of safety, minimize adverse effects on the environment as well as promote inter-modal and combined transport

Managing authority: Ministry of Transport – Managing Authority for the OP T (at the level of directorate general)

Contact details

Director General

Liliana Barna

38 Dinicu Golescu Blvd., Sector 1, Bucharest, Romania

Tel: +40 21 319 61 27

Fax: +40 21 319 61 27

www.mt.ro

Beschikbaar budget voor dit OP: € 4.56 Miljard

Bedenk bij zoeken naar mogelijke financiering altijd dat uw aanvraag moet passen binnen de voorwaarden die het fonds stelt. Hoe beter uw idee past in de doelstellingen van het instrument of het fonds, hoe groter de kans dat uw aanvraag wordt gehonoreerd. Wees in het opstellen van een aanvraag altijd beknopt, helder en zo duidelijk mogelijk.

Regional Operational programme

Priority axis 1: Support to sustainable development of urban growth poles

This priority axis aims to increase the quality of life and to create new jobs in cities, by rehabilitating the urban infrastructure, improving services, including social services, as well as by developing business support structures and entrepreneurship. In order to contribute to a balanced territorial development of the country and to avoid the increasing internal disparities, investments will be concentrated in those cities which act as regional and/or local growth poles and spread the development into the surrounding areas, giving priority to growth poles located in regions and counties with lower level of development in terms of GDP and unemployment.

Managing authority: Ministry of Development, Public Works and Housing – Managing Authority for the ROP (at the level of directorate general)

Contact details

Director General

Gabriel Friptu

17 Apolodor Street, Sector 5, Bucharest, Romania

Tel: +40 21 301 15 91

Fax: +40 21 301 15 13

gabriel.friptu@mdlpl.ro

www.mie.ro

Beschikbaar budget voor dit OP: € 3.7 Miljard

3 NADELEN AAN STRUCTUURFONDSEN

- “n+2 regel”: fondsen toegezegd in jaar ‘n’ moeten na twee jaar zijn uitgegeven.
- Voorfinanciering: EU maakt een beperkte som over als voorschot (tussen 7% en 10.5%), verder op basis van vergoeding werkelijk gemaakte kosten
- Cofinanciering nodig

Operational Programme increase of economic competitiveness

Priority axis 4: Increasing energy efficiency and security of supply, in the context of combating climate change

An efficient, flexible, safe and clean energy infrastructure is a necessary precondition for economic development as it boosts productivity, and thus competitiveness. Romania aims to improve energy efficiency and to increase the share of electricity produced from renewable resources in the national gross electricity consumption. The share of electricity produced from renewable energy resources in the national gross electricity consumption was about 29% in 2004, close to the target of 33% by 2010, but almost entirely in large hydropower plants. Therefore, the gap should be bridged primarily by other renewable sources, in order to avoid a heavy reliance on hydro energy produced in large capacities.

Managing authority: Ministry of Economy and Finance – (at the level of directorate general)

Contact details

Director General

Catalina Melita

152 Victoriei Street, Sector 1, Bucharest, Romania

Tel: +40 21 202 52 72

Fax: +40 21 202 52 75

catalina_melita@minind.ro

www.minind.ro

Beschikbaar budget voor dit OP: € 2.55 Miljard

Contactlijst

INSTELLING	CONTACT	E-MAIL	TELEFOON	FUNCTIE
Nederlandse Ambassade in Roemenië	Marjolijn van Deelen	<i>bkr-ea@minbuza.nl</i>	+40 (21) 208 60 30	Head of Economic dept
	Vlad Nicolae	<i>bkr-ea@minbuza.nl</i> <i>http://hollandtrade.ro</i>	+40 (21) 208 60 30	Advisor Economic and Environmental affairs
EVD	Isabel Fortunato	<i>roemenie@info.evd.nl</i>	070-778 89 17	Landesdesk Roemenië
	Annemarieke Roelfzema	<i>roemenie@info.evd.nl</i>	070-778 89 17	Landesdesk Roemenië
	Henk Galestien	<i>structuurfondsen.rb@info.evd.nl</i>	070-778 8148	Structuurfondsen Roemenië
SenterNovem	Corine van As	<i>c.van.as@senternovem.nl</i>	030-239 36 88	PEI coordinator Roemenië
	Willem Jaspers	<i>w.jaspers@senternovem.nl</i>	046-420 22 74	Programma Energie Internationaal (PEI)

Links

Meer informatie over structuurfondsen:

EVD pagina (www.evd.nl/121227)

www.fonduri-structurale.ro

(uitsluitend in het Roemeens)

Nuttige websites mbt structuurfondsen

www.interact-eu.net

www.promoscene.eu

www.e4c.org (Energy for Cohesion)

www.energy-cites.eu

Overige

http://ec.europa.eu/grants/index_en.htm

Financiering met overheidssteuning

Om mkb'ers te informeren over de mogelijkheden voor financiering is een dossier samengesteld. Dit dossier is gericht op Nederlandse mkb'ers, die willen exporteren, internationaal willen uitbreiden of een joint venture willen aangaan. Per onderwerp vindt u korte en bondige informatie en relevante links naar meer informatie op andere websites.

Kijk voor meer informatie op

www.internationaalondernemen.nl/dossiers/mkb.asp.

SenterNovem levert een bijdrage aan duurzame ontwikkeling en innovatie door een brug te slaan tussen markt en overheid, nationaal en internationaal. Op professionele wijze voert SenterNovem overheidsbeleid uit rond innovatie, energie & klimaat en milieu & leefomgeving. Bedrijven, instellingen en overheden kunnen bij SenterNovem terecht voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen op deze terreinen. SenterNovem is een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken. Meer informatie: www.senternovem.nl.

Swentiboldstraat 21

Postbus 17

6130 AA Sittard

Telefoon 046 420 22 02

Telefax 046 452 82 60

2PEI0801

www.senternovem.nl/internationaal_innoveren